

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
«Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Особливості обліку і контролю запасів на прикладі
ТОВ «Телекомунікаційні технології».
(назва теми)

Виконавець:

Студентка 4 курсу 42 групи
факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій»

Кашуба Олена Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.н.е., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Наталія Олексіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Будь-якому підприємству для здійснення виробничо-господарської діяльності необхідні виробничі запаси, запаси є важливою і значною частиною активів на підприємстві.

Виробничі запаси-це товарно-матеріальні цінності, які знаходяться на складах суб'єктів господарювання та потрібні для забезпечення безперервного виробничого процесу. Щоб забезпечити безперервний процес діяльності підприємства необхідно мати на складах норму запасів, щоб в подальшому не виникали проблеми з простоями виробництва, бо це може призвести до збитків підприємства, а також негативним моментом є надлишкові виробничі запаси, вони призведуть до зменшення оборотних коштів і це вплине на зниження ціни реалізації готової продукції. Для того, щоб на підприємстві не виникало розкрадань та втрат запасів необхідно вести ретельний контроль за матеріальними цінностями підприємства.

Запаси є важливою частиною активів на підприємстві, тому повинен бути правильно організований бухгалтерський облік, управлінський облік, контроль та аналіз діяльності підприємства.

Значний внесок у дослідженні проблем обліку виробничих запасів зробили, такі науковці: Бородкін.О, Кужельний М., Сопко В., Чумаченко М., Смоленюк П., Ткаченко Н. та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є методичне поглиблення в теоретичні аспекти обліку запасів, розгляд практичної частини обліку, контролю і аналізу запасів, а також шляхи вдосконалення обліку запасів на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети в дипломній роботі необхідно вирішити наступні завдання:

- 1) розкрити економічну сутність, класифікацію та оцінку запасів;
- 2) розглянути нормативно-правове регулювання обліку запасів;
- 3) вирішити сучасні проблеми організації обліку запасів;
- 4) надати загальну характеристику підприємству;
- 5) розглянути особливості ведення обліку запасів на підприємстві;
- 6) розглянути шляхи удосконалення ведення обліку запасів на підприємстві;
- 7) розглянути мету та завдання аудиту запасів;
- 8) розібрати організацію аудиторської перевірки на підприємстві;
- 9) проаналізувати ефективність використання запасів на підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процеси обліку, контролю і аналізу виробничих запасів на підприємстві ТОВ «Телекомунікаційні технології».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти організації бухгалтерського обліку, контролю і аналізу виробничих запасів на підприємстві ТОВ «Телекомунікаційні технології».

Методи дослідження. При написанні дипломної роботи були використані наступні методи: індукція- збір інформації, її систематизація та обробка, дедукція – аналіз теоретичних аспектів, пошук їх виникнення та передумови вирішення, порівняння та узагальнення інформації, загальнонаукові методи дослідження, аналіз та синтез,

методи співставлення, прийоми економічного аналізу з метою проведення розрахунків.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є вітчизняні законодавчі акти і нормативні акти, що регламентують облік запасів, методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів, наукові конференції і дослідження, наукові праці зарубіжних і вітчизняних учених з питань обліку, контролю та аналізу запасів, тематичні статті, дані мережі Інтернет, а також первинні документи, облікові реєстри та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 10-ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 89 сторінок. Основний зміст викладено на 64 сторінках. Робота містить 11 таблиць, 9 рисунків.

Публікації результатів випускної роботи. За результатами дослідження автором опубліковано тези у збірнику наукових матеріалів VII Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації» [17, с. 126] та у збірнику матеріалів VIII Міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції «Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти обліку запасів» було розглянуто економічну сутність, класифікацію та оцінку запасів, розглянуто нормативно-правове регулювання обліку запасів, вирішено сучасні проблеми організації обліку запасів.

У другому розділі «Особливості обліку запасів на ТОВ «Телекомунікаційні технології» проаналізовано організаційно-економічну характеристику підприємства, розглянуто особливості ведення обліку запасів, висвітлено шляхи удосконалення ведення обліку запасів на ТОВ «Телекомунікаційні технології».

У третьому розділі «Організація і методика аудиту запасів» було розглянуто мету та завдання аудиту запасів, досліджено організацію аудиторської перевірки на підприємстві, проаналізовано ефективність використання запасів на підприємстві.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження за допомогою теоретичних і практичних аспектів обліку запасів на підприємстві ТОВ «Телекомунікаційні технології» були зроблені наступні висновки.

Для здійснення господарської діяльності будь-які підприємства використовують запаси, вони займають особливе місце у складі майна і також у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Запаси є складовою частиною групи матеріальних ресурсів, які формують економічні ресурси.

Згідно П(С)БО 9 «Запаси»- це запаси, які утримуються для подальшого продажу, а також перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу.

В управлінні кожного підприємства повинно бути правильно організований облік запасів та належний контроль за зберіганням матеріальних цінностей, від правильної організації обліку запасів залежить результати діяльності підприємства і його фінансовий стан.

Для того, щоб правильно організувати бухгалтерський облік запасів підприємство повинно користуватися такими нормативно-правовими документами: Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Інструкцією «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку», П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 9 «Запаси», МСБО 1 «Подання фінансових звітів», МСБО 2 «Запаси», Податковий кодекс України.

Дослідження виконувалось на базі підприємства ТОВ «Телекомунікаційні технології», яке здійснює розробку, виробництво та реалізацію продуктів для послуг IPTV.

ТОВ «Телекомунікаційні технології»-це компанія, що реалізує бізнес-стратегію, спрямовану на виробництво та розповсюдження виробленої продукції в Україні електронної продукції.

Основна продукція ТОВ «Телекомунікаційні технології» це: лічильники; інтегровані системи, що поєднують функціонал одно- або трифазних лічильників електроенергії, маршрутизаторів, електронних інтерфейсних модулів і програмних засобів; IPTV-приставки; мережеві медіа-плеєри; цифрові системи комунікації «Матриця»; вуличні світлодіодні світильники; ширококутові комутатори і маршрутизатори для організації оптоволоконних цифрових мережевих з'єднань.

Облік виробничих запасів на ТОВ «Телекомунікаційні технології» здійснюється за допомогою рахунка 20 «Виробничі запаси» та його субрахунків:

- 201 «Сировинія і матеріали»;
- 203 «Паливо»;
- 204 «Тара і тарні матеріали»;
- 205 «Будівельні матеріали»;
- 207 «Запасні частини»;

Також облік виробничих запасів здійснюється за допомогою рахунка 22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети», рахунка 23 «Виробництво», 26 «Готова продукція», 28 «Товари».

На ТОВ «Телекомунікаційні технології»

Враховуються запаси на баланс запасів на ТОВ «Телекомунікаційні технології» здійснюється за їх первісною вартістю а вибуття – з використанням методу середньозваженої вартості.

Собівартість запасів оцінюється: готова продукція-за ідентифікованою собівартістю, а всі інші запаси за методом ФІФО в розрізі місць зберігання.

Оскільки виробництво та подальша реалізація електронної продукції є основним напрямком діяльності підприємства, виробничий ризик, а саме неповне завантаження виробничих потужностей є критично важливим для підприємства, адже ТОВ «Телекомунікаційні технології» виробляє всю продукцію на власних виробничих потужностях. З урахуванням того, що продукція підприємства є високотехнологічною і висококонкурентною, великий вплив має ризик, пов'язаний з відсутністю науково-

дослідних робіт, що може тягти за собою технологічне відставання підприємства в порівнянні з конкурентами.

У дипломній роботі було проведено аналіз основних показників діяльності ТОВ «Телекомунікаційні технології», а саме: проаналізовано чистий дохід, собівартість продукції, матеріальні витрати, прибуток від основної операційної діяльності, чистий прибуток, матеріаломісткість продукції та рентабельність продажу. Спочатку необхідно зазначити, що в звітному періоді (2021) середньооблікова чисельність працівників суттєво зменшилася в порівнянні з попереднім періодом (2020) на 90 осіб, що свідчить про зменшення результативності трудового колективу. Також за звітний період (2021) спостерігається чистий збиток, що свідчить про неефективне управління підприємством. Крім того за звітний період (2021), зростає показник матеріаломісткості і зменшується рентабельність продажів причиною зниження цього коефіцієнта є ріст витрат на виробництво і реалізацію продукції.

Однією вимогою для розвитку підприємства є модернізація виробництва та об'єднання відокремлених підрозділів територіально виробничих комплексів в одному місці. Модернізація виробництва будується на поступовій автоматизації, зі зменшенням частки операцій, що виконується ручним способом. Об'єднання двох виробничих комплексів в один дозволить скоротити внутрішньо-виробничу логістику напівфабрикатів і скоротити час на виробничий цикл.

Для проведення аудиту запасів є показники фінансової звітності, вибіркові спостереження, планові та позапланові інвентаризації.

Основним методом аудиту запасів є інвентаризація, яка проводиться не менше два рази на рік. Інформаційні технології на сьогоднішній час можуть прискорити і спростити перевірку запасів.

Аналізуючи динаміку складу та структури запасів, можна зазначити, що найбільшу частину запасів підприємства складають сировина і матеріалів, а найменшу частину запасів запасні частини.

Аналізуючи виробничі запаси в оборотних активах, оборотні активи за звітний період (2021) в порівнянні з попереднім періодом (2020) збільшилися на 111 млн.грн і тому частка виробничих запасів в загальному обсязі запасів, також збільшилася і в звітному періоді (2021) складала 77,30%, відбулося збільшення частки виробничих запасів в оборотних активах в звітному періоду (2021) 46,75%.

Аналіз оборотності виробничих запасів показав, що за звітний період (2021) зросла собівартість реалізованої продукції, коефіцієнт оборотності на підприємстві зростає і робить 3,98 оборотів в результаті цього зменшується тривалість одного обороту запасів на 90 днів, тому провівши аналіз підприємству необхідно продовжувати підвищувати коефіцієнт оборотності виробничих запасів.

Аналіз показників ефективності управління виробничими запасами показав, що частка матеріальних витрат у собівартості займає велику вагу і за аналізований період (2021) цей показник зріс до 68,20%. Також можна побачити, що підприємство не ефективно використовує матеріальні ресурси, тобто за аналізований період (2021) відбулося зменшення матеріаловіддачі на 1 грн.32 коп. і при цьому відбулося збільшення матеріаломісткості на 75 коп. Дослідивши діяльність ТОВ «Телекомунікаційні техно-

логії» необхідно зазначити, що підприємство не здійснює заходи щодо економії матеріалів і не використовує їх раціонально і тому ці чинники впливають на зростання матеріаломісткості.

За допомогою аналізу ми можемо раціонально використовувати матеріальні ресурси, а також знаходити внутрішні резерви для збільшення виробництва продукції.

Отже, на підприємстві повинна бути налагоджена система управління запасами, тобто правильно і чітко організований бухгалтерський облік та контроль за зберіганням матеріальних цінностей.

АНОТАЦІЯ

Кашуба О.В. «Особливості обліку і контролю запасів на прикладі ТОВ «Телекомунікаційні технології».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит».

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти та практика обліку, контролю запасів на прикладі ТОВ «Телекомунікаційні технології».

Проаналізовано нормативно-правову базу з питань обліку запасів, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері формування, відображення у бухгалтерському обліку, аналізі та аудиту відповідної інформації, а також практичний досвід на ТОВ «Телекомунікаційні технології»
Запропоновано шляхи удосконалення ведення обліку та організацію аудиту запасів на ТОВ «Телекомунікаційні технології».

***Ключові слова:** запаси, сировина і матеріали, первинний облік, синтетичний та аналітичний облік, аудит, економічний аналіз.*

ANNOTATION

Kashuba O. «Features of the calculation and control of stocks on the praxis of LTD «Telecommunication technologies».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 071 «Accounting and Taxation» for the educational program «Accounting and Auditing».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University.– Odessa, 2022

The work deals with the theoretical aspects and accounting practice inventory control on the praxis of LTD «Telecommunication technologies».

Analyzed legal base documents on inventory accounting scientific works of domestic and foreign scientists in the field of formation and practical expirtnce in LTD «Telecommunication technologies».

Author offers suggest ways to improve accounting and the organization of the audit of the audit of stocks on LTD «Telecommunication technologies».

***Keywords:** records, raw stuff and materials, primary accounting, synthetic and analytical accounting, audit, economic analysis.*